

РІШЕННЯ № 61

Про скасування рішення Ради адвокатів Київської області № 71 від 12 червня 2019 року про оголошення тимчасового локального попереджувального страйку адвокатів Київської області

«13» червня 2019 року

м. Київ

Рада адвокатів України на позачерговому засіданні розглянула повідомлення про рішення Ради адвокатів Київської області від 12 червня 2019 року, опубліковане на офіційному веб-сайті Ради адвокатів Київської області за посиланням: <https://radako.com.ua/news/strayk-advokativ-kiyivskoyi-oblasti-rozpochnetsya-z-20-cherwnya-2019-roku>, та у відповідності до наданих Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» повноважень, констатує наступне.

Захист прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності є безумовним пріоритетом діяльності Ради адвокатів України, а сприяння забезпеченню гарантій адвокатської діяльності, захисту професійних і соціальних прав адвокатів безпосередньо покладено на Раду адвокатів України Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Кожен випадок таких порушень, як і системні загрози незалежності адвокатури, перебувають у постійному фокусі уваги Ради адвокатів України.

Рішення Ради адвокатів Київської області від 12 червня 2019 року, як повідомляється з вказаного веб-сайту, прийнято в зв'язку з побиттям адвоката Несвітайла Олексія Миколайовича 20 травня 2019 року. Як ідеться в інформаційному повідомленні, *«одноголосно було прийнято рішення про те, що внаслідок страйку на період з 20 червня до 20 липня 2019 року усіма адвокатами Київської області припиняється надання будь-якої правової допомоги у кримінальних провадженнях у поліції, прокуратурі, судах на*

території Київської області (окрім Києва). Страйк може бути припинено раніше, в разі оголошення підозри усім особам, винним у скоєнні злочину стосовно адвоката». Рада адвокатів Київської області вирішила проінформувати про прийняте рішення територіальні управління ДСАУ, Національної поліції України, МВС Київської області, прокурора Київської області тощо. Також відповідне рішення буде доведене й до керівництва Координаційного центру з питань надання безоплатної вторинної правової допомоги Київської області.

Як відомо, напад на адвоката розслідується органами Національної поліції за трьома статтями Кримінального кодексу України: 398 («Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи»), 399 «Умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи»), 400 («Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги»).

Рада адвокатів України вважає неприпустимим порушення права будь-якого адвоката на безперешкодну професійну діяльність, а застосування фізичного насильства до захисника під час надання ним правової допомоги – кричущим випадком свавілля, яке вимагає ретельного розслідування правоохоронними органами та притягнення усіх причетних до передбаченої законодавством відповідальності.

Оскільки розслідування злочинів проти адвокатів, як свідчать офіційні статистичні дані, не демонструють високої результативності, а винні у злочинах проти адвокатів здебільшого або не встановлюються або уникають адекватної відповідальності, право адвокатів на вияв професійної солідарності з постраждалими колегами є безумовним. Формами вияву такої солідарності можуть бути публічні заяви та звернення, акції протесту, виступи в засобах масової інформації, інші форми привернення уваги громадськості до долі колег та проблеми фізичної безпеки та незалежності діяльності захисників. При цьому, адвокати зобов'язані виконувати вимоги закону та правил адвокатської етики та не допускати образливих та принижуючих звання адвоката висловів та дій.

Водночас, очевидними наслідками прийнятого Радою адвокатів Київської області рішення про тимчасовий локальний попереджувальний страйк стануть порушення конституційного права громадян на професійну правову допомогу. При цьому, під ризик потрапляють не лише наявні клієнти адвокатів Київської області, але кожен мешканець регіону, який потенційно може потребувати адвоката для захисту своїх конституційних прав у визначений для страйку термін.

Рада адвокатів України наголошує на неприпустимості ситуації, коли п'ять тисяч адвокатів регіону будуть зобов'язані бездіяти та утримуватися від надання правової допомоги на території Київської області, а правоохоронці і суди продовжуватимуть виконувати свої обов'язки. Затримання, обшуки, інші процесуальні дії у рамках кримінальних проваджень, судові засідання, включно з винесенням судових рішень, відбуватимуться за відсутності захисників, залучених до страйку. Відтак, обрана форма солідарного протесту на захист адвоката Несвітайла Олексія Миколайовича залишить беззахисними тисячі громадян України. У такому разі репутаційні втрати, зниження довіри до адвокатів, завдана громадянам матеріальна та моральна шкода є непрогнозованими за своїми масштабами. Спроба шляхом тимчасового локального попереджувального страйку протидіяти свавіллю та безкарності стосовно адвоката може породити ще більше свавілля та безкарності – стосовно тисяч громадян, адже у період такого страйку адвокатів їхні конституційні права і свободи не матимуть гарантованого Конституцією правового захисту. Тим більше, рішення про страйк може призвести до позбавлення адвоката Несвітайла Олексія Миколайовича права на захист.

Органами адвокатського самоврядування, а також постійно діючим органом при Національній асоціації адвокатів України - Комітетом захисту прав адвокатів та гарантій адвокатської діяльності вчиняються дії, спрямовані на захист професійних прав адвокатів, а також забезпечення дотримання гарантій адвокатської діяльності.

Рада адвокатів України нагадує, що адвокатське самоврядування в Україні ґрунтується на принципах виборності, гласності, обов'язковості для виконання адвокатами рішень органів адвокатського самоврядування, підзвітності, заборони втручання органів адвокатського самоврядування у професійну діяльність адвоката.

Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» до завдань адвокатського самоврядування віднесено забезпечення незалежності адвокатів, захист від втручання у здійснення адвокатської діяльності, створення сприятливих умов для здійснення адвокатської діяльності.

Відтак, рішення органів адвокатського самоврядування не може бути спрямованим на обмеження чи блокування діяльності адвокатів з мотивів, не передбачених профільним Законом та Правилами адвокатської етики, необґрунтованого звинувачення адвокатури України у відмові від здійснення захисту конституційних прав громадян України та інших осіб.

Відповідно до статті 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги адвоката України та Правил адвокатської етики; також адвокату забороняється використовувати свої права всупереч правам, свободам та законним інтересам клієнта, відмовлятися від надання правової допомоги, крім випадків, установлених законом.

Враховавши пропозиції членів Ради адвокатів України, керуючись статтею 59 Конституції України, статтями 4, 11, 20, 21, 23, 43, 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», вимогами Правил адвокатської етики, Положенням про Раду адвокатів України, Регламентом Ради адвокатів України, **вирішила:**

1. Скасувати рішення Ради адвокатів Київської області № 71 від 12 червня 2019 року про оголошення тимчасового локального попереджувального страйку на всій території Київської області адвокатами, які обліковуються у Раді адвокатів Київської області та адвокатами, які надають правову допомогу в Центрах з надання БВПД в Київській області у кримінальних провадженнях, як таке, що порушує конституційні права громадян на правову допомогу та гарантії здійснення незалежної адвокатської діяльності.
2. Уповноважити Голову Ради адвокатів України Ізовітову Л.П. звернутися до Міністра внутрішніх справ України, Голови Національної поліції України, Генерального прокурора України, Директора Державного бюро розслідувань з вимогою про забезпечення неупередженого та швидкого проведення усього комплексу процесуальних та слідчих дій для встановлення усіх причетних осіб до вчинення кримінального правопорушення стосовно адвоката Несвітайла Олексія Миколайовича та притягнення їх до відповідальності, а також встановлення та притягнення до відповідальності співробітників правоохоронних органів, які винні у неналежному здійсненні покладених на них обов'язків в частині розслідування кримінальних правопорушень вчинених стосовно адвоката Несвітайла Олексія Миколайовича.
3. Наголосити адвокатам на неухильному дотриманні професійних обов'язків і забезпечення безперервного надання правової допомоги клієнту, а також утриматися від використання своїх прав всупереч правам, свободам та законним інтересам клієнта, не вдаватися до засобів та методів, які суперечать чинному законодавству та Правилам адвокатської етики.

4. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України та Раду адвокатів Київської області.

Голова Ради адвокатів України

Л.П. Ізовітова

Секретар Ради адвокатів України

І.В. Колесников